

Koalicija že poka.

Kaj pa je „koalicija“? No, takim, ki pridno časnike prebirajo, je pač znano, da je to zveza treh velikih strank v našem državnem zboru, namreč liberalcev, konservativcev in Poljakov. Kako je bilo pa mogoče, liberalce in konservativce pod en klobuk spraviti? Ta čudež je naredil grof Taaffe s svojim predlogom o spremembi volilnega reda, ko je skoraj da vsem moškim hotel podeliti volilno pravico. Tega so se ustrašile vse tri omenjene stranke, boječe se, da bi vsled tega pri novih volitvah zgubile mnogo poslancev. Bistrootki politiki pa so izrekli sum in morda po pravici, da Taaffe ni resno mislil na preosnovno volilnega reda, ampak da je to bombo le iz tega namena v zbornico vrgel, da bi liberalce prestrašil, da bi se rajši zvezali s konservativno stranko. Cela stvar je bila med Taaffejem in Hohenwartom dogovorjena. Na severu so Mladočehi, ki so se Taaffeju in merodajnim krogom vedno nevarni zdeli, vedno močnejši postajali; Taaffe pa nasproti njim v državnem zboru niti stalne večine ni mogel vkup spraviti, ker je med liberalci in konservativci pregloboko brezdno. Ko se je pa razglasil Taaffejev volilni predlog, postali so liberalci mehki, ker so videli svoj konec pred seboj; in ko je grof Hohenwart vstal in rekel, da tega predloga ni mogoče potrditi, da se rajši zveže z liberalci, kakor da bi to storil, bili so liberalci brž pri volji in Poljaki tudi, in tako se je naredila „koalicija“ ali zveza treh bistveno različnih strank zoper Taaffeja in njegovo pravično volilno preosnovo. „Vaterland“, ki je menda za celo stvar vedel, kako je udeta, je brž pisal, da Taaffeju ne preostaja drugega, kakor odstopiti; čeravno to ni bilo res, saj bi bil lahko svoj predlog umaknil ali pa predelal po željah večih strank. Taaffe se je pač žrtoval, da je skrpal močno večino, katero je potem prepustil knezu Windischgrätzu. Za en hip je bilo res pomagano. Pa mi smo precej rekli, da ta zveza ne bo dolgo živela, ker ni mogoče, da bi volk in jagnje dolgo v miru skupaj živela. Vedno bolj se kaže, kako prav smo imeli. Vlada je strankam predložila načrt volilne preosnove, ki je narejen čisto po željah liberalcev, kakor smo že zadnjič povedali. Nova vlada je pri svojem nastopu obljubila, da se bo pravično ozirala na potrebe vseh narodov in strank, ki so državi zvesti in so

pripravljene za skupno delo v blagor države. Zdaj se pa kaže, da se ozira ta vlada le na želje nemških liberalcev, in da plešejo vsi ministri po piščalki Plenerjevi! Male posestnike in obrtne mojstre hočejo potisniti med socijaldemokratske delavce, da bi se jih znebili pri volitvah v mestnih in kmetijskih občinah. Da bi pomnožili število kmetijskih poslancev, o tem nočejo nič slišati; rajši dajo socijalnim demokratom kakih 30 poslancev, da bi se krščanska stranka še bolj oslabila. Tovarniškim delavcem, ki so včasih od vseh vetrov vkup nanešeni v kak kraj, hočejo dati volilno pravico; hlapecem pa ne, ki so dostokrat celo življenje v eni in isti občini ter po 50 let do sive starosti in onemoglosti pridno delajo in poštno svoj kruh služijo ter s tem druge pohajkajoče ljudi preživijo. Zdaj bodo konservativci pač spoznali, da hočejo liberalci koalicijo le za to porabiti, da bi brezobzirno gospodovali; le njihova volja kaj velja, konservativci in Poljaki pa naj molčijo in liberalcem vse potrdijo! Tako daleč se pač ne bodo ponižali; zato pa mislimo, da bo te „koalicije“ kmalu konec, kar bi bilo še najbolje. Sedanja vlada si je postavila za prvo nalogo, da preosnuje volilni red. Kakor se pa zdaj kaže, jej to ne bo mogoče, ker njej ni za to, da sestavi pravičen volilni red, njej je največ le za to, da ustrezne liberalcem. V ta namen jej pa konservativci in Poljaki ne bodo mogli lestve držati. Če se pa velike stranke ne morejo zediniti o volilni preosnovi, potem je tudi koalicije konec, saj je vlada rekla, da naj stranke s svojimi tirjatvami počakajo, dokler se ne spremeni volilni red. Če pa do take spremembe ne pride, ker se stranke sporazumeti ne morejo, ali bodo mar stranke na večne čase pozabile na svoje težnje? — Da se liberalci v ničem ne mislijo poboljšati, priča nam tudi javkanje liberalnih listov zaradi postave o plačevanju na obroke, ki se je zdaj sklenila. Postavo imenujejo „nazadnjaško“, ker „ovira svobodno kupčijo“ itd. Resnica je pa le, da hoče postava zabraniti sleparije in odrtije, ki so jih uganjali Judi pri teh kupčijah na obroke. — Da hočejo liberalci koalicijo zlorabiti le za svoje koristi, vidi se tudi v zadevi slovenskih paralelek na Celjskih latinskih šolah. Ako bi res koalicijo spoštovali, morali bi spoštovati tudi Poljake in Slovence, ki so še pri tej zvezi, ter se ozirati na njih želje, saj morajo vedeti, da brez Poljakov,

Slovencev in nemških konservativcev nemajo večine in nič ne premorejo. Tako pa le slovenske poslance od koalicije proč gonijo in pravijo, naj se Slovincem ničesar ne dovoli, namesto slovenskih poslancev naj se pa nemški národnjaki (Steinwendrovcji) v koalicijo sprejmejo. Tako si nemški liberalci to koalicijo mislijo, namreč da pomeni popolno nadvlado Nemcev, Slovani pa naj molčijo in ubogajo in vse krivice trpijo! Kdor je mislil, da so se liberalci v dolgem času, ko niso imeli nobene oblasti, namreč pod Taaffejevo vlado, da so se v tem času kaj streznili in poboljšali, se je grozno motil. Zdaj se jasno vidi, da so še vsi taki, kakoršni so bili, ja, mlajši zarod med njimi, ki hodi za Steinwenderjem in Schönererjem, bi rad Slovane še huje stiskal, kakor so jih liberalci v cvetu svoje mogočnosti. Od koalicije pričakujejo nemško gospodstvo; ako jim pa tega ne rodi, bodo koaliciji in sedanji vladi zobe pokazali. Če bo pa vlada hotela koalicijo v to porabiti, da bo le za nemške liberalce in njih koristi skrbela, potem jej bodo pa Poljaki, Slovenci in konservativci hrbet obrnili. Kaj se more tedaj drugega pričakovati, kakor da bo koalicija kmalu razpadla?

Mi se za koalicijo ne bomo jokali; le to nas v srce boli, da se Čehi nočejo spametovati. Kaj je nam treba zveze z liberalci, ko bi hoteli Čehi z nami, s Poljaki in konservativci potegniti?! Potem imamo večino brez nemških liberalcev, kakor smo jo že imeli. Toda na Mladočehih se je zastoj zanašati; oni ne marajo za Poljake in za konservativce, in mislijo da bodo sami z glavo zid predrlji. Do zdaj se jim to ni posrečilo, pustimo jih torej še en čas, da se sami prepričajo, kako nespametno ravnavajo, sami sebi in svojemu národu v škodo.

Dopisi prijateljev.

Iz Celovca. („Nemško ljudsko društvo za Koroško.“) Pod tem imenom se je dné 18. sušca pri „Sandwirthu“ v Celovcu ustanovilo novo nemško-národno društvo v Steinwenderjevem smislu. Zbralo se je kakih 80 oseb. Zbrane je prvi nagovoril deželni knjigovodja Obilčnik, rojen koroški Slovenec (za Vrhom pod Kočno). Rekel je, da je novo društvo potrebno, ker sedanja koali-

Posvečuj nedeljo!

(Povest iz francoščine.)

Bilo je neki večer meseca grudna. Ulice v Parizu so bile razsvitljene s plinovimi svetilnicami; pa tudi razne prodajalnice s krasnimi izlogami so bile odprte, čeravno je bila nedelja, njih izložna okna pa so bila bogato razsvitljena. Manj sijajna pa je bila luč neke pritlične izbe, v kateri je več zamazanih dečkov za mizo čepelo; borna svetilnica na mizi pa je dajala od sebe malo svetlobe, toliko več pa smrdljivega dima. Dečki so bili vsi črni, po obrazih, po rokah in po obleki: bili so namreč mladi dimnikarji, vsi Savojci. Sedeli so vsi tiho in željno gledali na veliko skledo, v kateri se je hladila njih večerja.

„Kje pa spet Lojze tiči?“ zarezala je mojstrovka z odurnim glasom, „za vas bi bil že čas, da povečerjate in se spat spravite!“ Dečki so molčali. Zdaj ustopi mojster, kosmat dedec hudega pogleda. Dečki so se ga še bolj bali, ko hude mojstrovke, in plašno so se za mizo vkup stisnili, kolikor so le mogli. „Ali ste vsi skupaj?“ zavpije mojster s hripavim glasom; „stopite k meni in dajte mi vsak, kolikor je danes zaslužil!“ V Parizu se namreč dimnikarjem sproti plača, če kje pometajo. Fantje so mojstru izročili vsak svoj zaslužek od tistega dné. „Kje pa je Lojze?“ nadaljuje mojster, „gotovo spet danes ni nič delal, kakor zadnjo nedeljo, zato si pa domov ne upa.“ Pri teh besedah je ustopil Lojze, šibek fantiček, bled, preplašen in objokan. „Kaj si danes zaslužil?“ zavpije mojster nad njim. Deček se je jokal. „Ali

ne boš odgovoril, ti lenuh?“ kriči mojster in sname raz klin iz jermenov spleten bič ter jame fanta pretepati. Deček se zvija pod udarci in govori jokajoč: „Mojster, vi veste, da je danes nedelja, in da se ob nedeljah ne sme delati.“ — „Tukaj pri nas ni nič nedelj in praznikov,“ kriči mojster, „jaz ti dajem ob nedeljah tudi jesti, torej moraš tudi delati.“ Deček pa je pravil: „Ko sem odhajal od doma in sem šel h gospodu župniku po slovo, so mi rekli: Lojze, ob nedeljah ne smeš delati, če hočeš srečo imeti na svetu. Teh besed se držim in mislim, da je tako prav.“ Neusmiljeni mojster pa je rekel: „Meni se pa to prav zdi, da take lenuhe preteпам, ki delati nočejo; jaz te ne bom zastoj redil!“ To reki je začel fanta spet nabijati, ne zmenéč se za krik in jok nedolžnega otroka. Potem ga je brez večerje spat zapodil. Drugi dečki so povečerjali in potem molčé in prestrašeni poiskali vsak svoje ležišče. — Lojze je bil poln ran po telesu, ki so mu delale hude bolečine. Ukljub temu je celi teden pridno delal, tako da je od vseh šestih fantov, ki so dimnikarju tlako delali, vsaki večer še največ denarja domov prinesel. Toda surovi in lakomni mojster še ni bil zadovoljen in je zahteval vedno več. — Ko je prišla spet nedelja, so šli drugi dečki kakor vsaki dan na svoje delo, Lojze pa se je umil, praznično oblekel in šel k službi Božji. Tam je milo Boga prosil, naj bi ga branil proti krvoločnemu mojstru ali pa mu priskrbel drugo službo, kjer bi smel povečevati Gospodov dan. Potem je po mestu okrog pohajkal, žalosten in lačen, kajti na kosilo si ni upal iti domov, in bi tudi ne bil nič dobil, ker ni delal. Celi dan se je tresel od strahu, če je po-

mislil, kako bo zvečer spet tepen. — Popoldanske ure so mu hitro minule, kakor na smrt obsojenemu; storil se je mrak, svetilnice po ulicah in izlogah so se spet prižgale, mladi dimnikarji pa so se vračali vsak s svojim dnevnikom zaslužkom v svoje otožno stanovanje. Ledena burja je pihala po ulicah, na jasnem nebu pa so migljale zvezdice in oznanjevale mrzlo noč tistim nesrečnim, ki bi ostali brez podstrešja. Trepetajočega srca je šel tudi Lojze proti domu, in mravlje so ga preletele, ko je prijel za kljuko pri durih in stopil v temno, zakajeno izbo. Na mizi je stala že skleda, iz katere je puhtel sopar od juhe. Mojstrovka je dečkom napolnila krožnike. Mojster pa je sedel na strani in čakal na Lojzeta. „Ali si vendar prišel?“ zavpije nad ustopivšim s tako groznim glasom, da so se tresli vsi dečki za mizo. Z enim pogledom je Lojze videl neizprosnega mojstra z bičem v roci in vabljivo skledo na mizi. „Koliko si zaslužil?“ se zadere mojster. „Tukaj imate štiri solde, katere mi je neki gospod podaril.“ Ni še skončal teh besed, čutil je že bič padati po svojem hrbtu. „Je pa že spet nedelja, kaj ne, ti lenuh“, kričal je mojster; „ali si že pozabil na udarce od zadnje nedelje? Si premalo dobil, kaj ne? Počakaj, te bom pa danes v roke vzal, da ne boš tako hitro pozabil. Dečki, le glejte in pazite, da se še vam kaj tacega ne zgodi!“ To reki ga je z levo roko prijel za lase, z desno pa ga je neusmiljeno bičal, tako da je Lojze brez zavesti na tla padel, ko ga je mojster izpustil. — „Zapomnite si ta nauk“, rekel je mojster drugim dečkom, „zdaj ste videli, kaj vas čaka, če ne boste ubogali. Tega lenuha pa nesite ven na ulice in položite ga na tlak; ledena

cija v državnem zboru ni zadosti svobodoljubna in ni zadosti nemško-národní. Potem je govoril advokat dr. Krainc, po rodu štajerski Slovenec, in rekel, da nemško-liberalna stranka pri ljudstvu ni priljubljena, ker je preveč z Judi zvezana. Ključar Hovorka iz Judenburga, po rodu Čeh, se je izrekel zoper liberalne manšterske teorije. On obžaluje, da poslušajo delavci socialistične voditelje, namesto da bi vzajemno delovali z obrtnimi mojstri. On pravi, da so Judje in socialisti sovražniki obrtnih mojstrov. Temu oporeka socialist Wögerer in pravi, da le kapitalisti uničujejo obrtnike. Mašek potrjuje, da so socializma le kapitalisti krivi. Dr. Artur Lemiš govori o gibčnosti in agitacijah socialistov in Slovencev. O liberalcih pravi, da so postali veri sovražni, ker so zvezani z Judi. Koalicija ne velja nič. Da se Nemcem v Avstriji do moči in veljave pomore, treba je iz države izločiti Galicijo, Bukovino in Dalmacijo, in te dežele naj stopijo z Avstrijo v tako zvezo, kakor jo ima Hrvatska z Ogersko. Od liberalcev ni nič pričakovati, zato se je ljudstvo politično naveličalo. Velike Dunajske liste pišejo sami Judi. Zato je nemška ljudska stranka potrebna. Za tem govorom je sledilo upisovanje udov. Upisalo se jih je 84. Pri volitvi odbora je bil za predsednika izvoljen Celovski mestni odbornik L. Heilingler; v odbor pa: Obilčnik, dr. Josip Lemiš, Mašek, dr. Krainc in A. Kern iz Celovca; nadalje Pinterič v Velikovu, dr. Schmelzer v Wolfsbergu, Rudolf Walter v Beljaku in dr. Artur Lemiš v Št. Vidu. Potem je govoril še dr. Steinwender, ki je dal novemu društvu svoj nemško-národní „blagoslov“ ter zlasti povdarjal, da je treba Slovencev krepko nasproti stopiti in vodstvo v deželi v roke dobiti. Ustanovitev društva se je telegrafčno naznanila Schönnereru (aha!) in dr. Bareutherju, podpredsedniku Steinwenderjevcev. Da se je o tem obvestil Schönnerer, to Steinwenderju ni bilo prav; on in še dva druga so proti glasovali. V Beljaku so že prej zasadili Steinwenderjevo mladiko, zdaj so to storili tudi v Celovcu. Radovedni smo, kaj porečejo stari liberalni gospodje, kakor dr. Luggin, Moro, dr. Erwein, dr. Rainer itd. na to, da hočejo mladi Steinwenderjevci „vodstvo v deželi v svoje roke dobiti“?

Iz Štajerske. (Ali je nemškutarija „nemška posest“?) Naši spodnještajerski Nemci in nemškutarji so zagnali velik krik, ko se je zvedelo, da učni minister ni naravnost odbil prošnje slovenskih poslancev po slovenskih paralelkah na latinskih šolah v Celju. Njih pomagajte-klici so zbudili prenapetneže po vsej Nemčiji in razlegalo se je in se še razlega kvakanje po vseh nemško-liberalnih in nemško-národnih listih. Oni proglašajo Celje in druge mesta po spodnjem Štajerskem za nemške, kakor so nekdaž Prago in Plzen, Ljubljano, Kranj in Novomesto med nemška mesta šteli. Tudi latinske šole v Celju štejejo med „nemško posest“, ker je učni jezik do zdaj bil nemški. Vprašanje je pa, ali so te mesta na spodnjem Štajerskem res nemška? in če bi bile res nemška, je drugo vprašanje, ali je to nasledek kulturnega dela nemškega rodu in nemških naseljencev, ali pa le nasledek pritiska državne absolutizma iz dobe pred 1848. letom? Vsak, kdor razmere pozna, bo na to lahko odgovoril. V mestih Maribor, Celje, Ptuj, Slov-

sapa, ki zunaj brije, ga bo že prebudila, da se bo spet zavedel; potem naj pa na ulici ostane to noč in brez večerje, da se bo spominjal, kdaj je bil nepokoren.“ Dečkom se je Lojze v srce smilil, pa iz strahu pred mojstrom so ubogali in zanesli nesrečnega tovarša na ulico. Tam v svežem in mrzlem zraku se je res kmalu spet zavedel. Spel se je po konci in trepetajoč od mraza, glada in bolečin je šel naprej. Pa slabost ga premaga in vsedel se je k nekim vežnim vratom. Sključen in s hrbtom ob vrata naslonjen je tam čepel, zdihoval in ihtel. Pa Božja pomoč je bila že blizu.

(Konec prihodnjá.)

Smešničar.

Neka hudobna žena reče svojemu možu, kteri je nekaj kupil na semnju, kar ji ni dopadlo: „Pojdi, neumnež, ti si zmirom izbereš to najhujše.“ — „To pa je res, s teboj pa sem začel.“

Zvezdar Falb prerokuje, da bo l. 1899. konec sveta, ali da se nekaj posebnega zgodi, — ali pa nič, dostavimo mi.

S k r b. Kmet: „Oh moj Bog, le da bi vlak ne skočil s tira!“ — Vlakovodja: „Zakaj pa se toliko bojite?“ — „Eh veste, imam s seboj košaro z jajci.“

Fant se je tako hvalil: „To sem pa vendar te železniške uradnike ogoljufal; — sem si „returkarto“ vzela, pa nisem se nazaj peljal, temuč sem peš šel.“

Bistrica, Slov. Gradec, Brežice je komaj ena tretjina prebivalcev v resnici nemška; drugo tretjino predstavljajo nemškutarji in ponemčenci, to so taki, ki so bili že pred enim zarodom ponemčeni, da se res čutijo Nemce; tretjo tretjino pa predstavljajo Slovenci, zavedni in nezavedni. Seveda ni v vseh teh mestih povsodi enako, torej ta račun tudi ne velja za vsako teh mest posebej, ampak za vse povprek in površno. Kako se je pa tem mestom utisnil nemški značaj? Tako, kakor drugod po slovanskih deželah širne Avstrije. Nemški značaj so imele mesta po Češkem, v Galiciji in na Kranjskem, nemški značaj imajo še zdaj na Moravskem in pri nas na spodnjem Štajerskem. To pa nikakor ni nasledek nemškega kulturnega dela, torej tudi nobena „nemška posest“, ampak zgolj le nasledek vladnega ponemčevalnega pritiska iz dobe absolutizma. Znano je, da je nekdaž obstajal „nemški bund“, zveza nemških držav in držav, kterim na čelu je stala Avstrija; naš cesar je bil predsednik te nemške zveze. Prusi so pa Avstrijo za to zavidali, ker so sami hrepeneli po prvenstvu v Nemčiji, kar so slednjič leta 1866. tudi res dosegli. Da bi svoje tirjatve po prvenstvu v Nemčiji bolj podkrepili, so Avstriji vedno očitali, da ni nemška država (in v tem so resnico govorili), ker obstaja večina nje prebivalcev iz Slovanov, Madjarov, Rumunov in Italijanov. Avstrija pa je hotela (ne vemo, zakaj, saj to jej nič ni koristilo) ohraniti prvenstvo in nadvlado v Nemčiji, zato so si avstrijski državniki vse prizadjali, da bi avstrijskim deželam utisnili „nemški“ pečat in „nemško“ lice. Ustanovljale so se nemške šole, male in velike, in na teh se je kruto ponemčevalo. Stari ljudje se še spominjajo, kako so morali otroci na polnih ali na hajdi klečati, „osla“ na hrbtu nositi in druge kazni ter zasramovanja prestajati, ako so med seboj slovensko govorili. Ravno tako se je godilo v čeških deželah in v Galiciji, deloma tudi na Ogerskem in Hrvaškem. Na deželi ukljub temu niso nič opravili. Bolje jim je šlo spod rok v mestih. Tam je bilo povsod več uradnikov, ki so bili vsi nemško dresirani. Mestjani so se uradnikov v dobi absolutizma močno bali, zato se ni čuditi, da so svoj plašč zasukali po vetru in po volji uradnikov, ki so imeli takrat veliko oblast, ter svoj tilnik uklonili pod jarem privilegirane nemščine. Po meščanskih hišah se je uradnikom na ljubo in iz straha pred njimi začelo nemško govoriti; slovensčina se je morala skriti v kuhinjo in hlev, med posle. Šole so bile trdo nemške. In tako je vse vkup pomagalo, da so se naše mesta vsaj na videz in deloma ponemčile. Omeniti je pa še treba, da ti ponemčevalci, uradniki, profesorji in učitelji nikakor niso bili sami Nemci, ampak večinoma le češki in slovenski renegati ali odpadniki, ki so sami dostikrat še slabo nemščino govorili. Poljaki v Galiciji še zdaj ne morejo pozabiti na ponemčevalce Čehe, ktere je avstrijska vlada v Galicijo pošiljala, da bi širili nemški jezik, ktere ga še sami niso dobro znali. Kar je tedaj nemškega v teh ponemčenih mestih v sredi med Slovani, to niti ni delo nemškega rodu, temveč delo slovanskih renegatov, ki so bili orodje absolutizma. In kako pravico imajo Nemci, proglašati se za dediče absolutizma, ktere ga so sami najhujše sovražili in odstraniti pomagali?! Ali se more potem po pravici govoriti o tej „nemški posesti“ na spod. Štajerskem?

Glasovi nasprotnikov.

Učiteljske in duhovske plače.

V št. 5. letošnjega „Mira“ smo nekoliko osvetlili liberalno gospodarstvo na Koroškem. Na to je še le zdaj odgovoril neki učitelj v listu „Freie Stimmen“. Nam se ne zdi vredno, da bi se prekarjali z vsakim učiteljem, tem menj, ker prežvekujejo vedno le iste stare besede, ki smo jih že pred 20. in več leti brali v judovskih listih; zato smo hoteli modrovanje tega učitelja čisto prezreti. Ker je pa nemško-konservativni list „Kärntner Zeitung“ v št. 61. to zadevo poprijel, moramo tudi mi par besed spregovoriti. Učitelj nam očita, da smo grajali potratu in velike potroške deželnega zbora, pa nismo dostavili, da so se denarji trosili le v korist deželanov. Na to vprašamo: kakšno korist pa imamo od uravnanja Drave? kakšno korist od nemških šol, v kterih se slovenski otroci nič ne naučijo? kakšno korist imajo od Celovca zelo oddaljeni Slovenci od deželne bolnišnice? ali ne umrje vsak rajši doma, kakor da bi v daljni Celovec umirat šel? Ta je tedaj že piškava, ako učitelj pravi, da se deželni denar trosi samo na korist deželanov. Mi smo v tistem članku pa še marsikaj družega povedali, na primer to, kar deželni odbor sam priznava, da dežela obubožuje. Pa o tem učitelj molči; rajši čveka o „ruskih kozakih“. Največ ga to boli, ker smo obžalovali hude šolske stroške in osemletno šolo. Zavija stvar tako, kakor da bi mi učiteljem zavidali njih skromno

plačo, ter kaže na duhovnike, o kterih pravi, da imajo užitek od lepih cerkvenih posestev in poleg tega še boljšo plačo, kakor učitelji, da morajo torej davkoplačevalci za duhovnike še večje žrtve prinašati. To vse pa ni resnično. Mi učiteljem ne zavidamo njih plač, saj vemo, da niso previsoke; vsak delayec je svojega plačila vreden. Ko bi bile šole dobre, to je, verske in slovenske, potem bi mi ne godrnjali toliko čez šolske stroške; za sedanje šole ponemčevalnice je pa vsaki krajcar preveč. In če bi mi kedaj tiščali na znižanje šolskih stroškov, ne bomo predlagali, naj se učiteljem plače znižajo, ampak predlagali bomo šestletno šolo, da bo menj učiteljev treba; tisti pa, ki so, naj se pošteno plačujejo. Kar se pa duhovske plače tiče, je g. učitelj v veliki zmoti, če misli, da duhovnike država uzdržuje. Duhovniki dobivajo svojo plačo iz verskega zaklada; ta zaklad se je pa naredil iz posestev, ki so se pod cesarjem Jožefom duhovščini vzela. Ta posestva izvirala so iz daril pobožnih vernikov. „Kärntner Zeitung“ pravi, da nese verski zaklad vsakoletnih 104.660 gld., potrebsčine za duhovščino pa je 168.354 gld., torej se za duhovnike izdâ iz davkov samo 63.688 gld. Te pa duhovniki spet le sami plačujejo, ker morajo plačati davke od cerkvenih posestev, poleg tega pa še dohodninski davek od svoje plače in potem še pristojbine; vsega vkup več, ko tistih 63.000 gld. Učitelj čenča tudi o postranskih dohodkih duhovnikov, kar jim štola nese; tega pa revež ne vé, da se to duhovnikom vse v plačo zaračuna. Naj bi tak nevednež rajši pri svojem ABC ostal!

Celjska gimnazija.

Steinwenderjevo glasilo „Kärntner Nachrichten“ piše v svoji 4. št. o slovenskih paralelkah v Celju. Članek pravi, da se Šuklje ni zadovoljil s Kranjsko gimnazijo, zoper katero tudi Nemci nič nemajo, ampak on je hotel nekaj tacega doseči, kar bi Nemce jezilo, da bi jim pokazal moč slovenskih poslancev; zato je zahteval še slovenske paralelke v Celju. Vsak omikani Slovenec vé, da je taka pisava lažnjivo sumničenje. Kajti za slovenske paralelke v Celju pišejo že leta in leta, in naj sedi v proračunskem odseku g. Šuklje, ali kateri drugi Slovenec, vsak se bo moral potegniti za to tirjatev, ker mu mora znano biti, da je to nujno potrebno in da to zahteva celi slovenski narod. List misli, če bi se napravile slovenske paralelke, mora biti vodja Slovenec (to je itak že!), in kakih šest slovenskih profesorjev bi se moralo nastaviti, poleg kterih bi nemškim profesorjem ne bilo mogoče prestajati. (Zakaj pa ne?) Slednjič modruje Steinwenderjev list, da bi bilo najbolje, ko bi se bile slovenske tirjatve na kratko odbile. List stavi svoje upanje v dr. Steinwenderja in dr. Bareutherja, ki bota še koalicijo razbila, če ne bo Nemcev bolj krepko branila. Kaj hočemo na to javkanje odgovoriti? Bojijo se za Celje slovenskega ravnatelja. Ali ni mar že zdaj slovenski ravnatelj, namreč g. Koučnik? „Nemškim profesorjem bi ne bilo prestajati poleg slovenskih!“ Tako? Zakaj pa je to nemškim profesorjem v Mariboru lahko mogoče? Ali niso to otročji ugovori? Ali mar nikogar ni, ki bi nemškega profesorja branil, če se mu krivica godi? Sploh pa, čemu toliko skrbij? Saj imate velikana Steinwenderja! Ta bo nemštvo odrešil, — ali mar kdo dvomi?

Gozd ali pašnik?

Ista št. 4. lista „Kärntner Nachrichten“ ima še drug članek, in sicer gospodarskega obsega. Ko smo naslov članka brali, smo se veselili, češ, vendar enkrat nekaj za kmete, ne zmirom politika in nemštvo! Pa med branjem članka se je naše veselje v žalost spremenilo. Ali so mar to tisti pomočki, s kterimi hoče Steinwender pomagati mestjanom in kmetom? Kaj pa pravi? Članek trdi, da je gozd za gorskega kmeta prva reč (?); če se živina slabo prodâ, je kmet udarjen le za eno leto; če pa gozda nema, je za zmirom tepen. Mi pa na to odgovorimo, da je za gorjanskega kmeta prva reč živina in paša; kajti gozd se zamore le enkrat prodati, živina se pa vsako leto spodredi. To sodbo prepuščamo gorskim kmetom samim; mi upamo, da bodo nam prav dali, ne pa Steinwenderjevemu listu. Nadalje članek prežvekuje stare liberalne čenče, koliko škode da v mlademu lesu napravljiva živina, posebno koze. Tudi obžaluje, da kmetje iz smerečjih vej steljo napravljajo. On želi, naj bi gospodske bolj strogo postopale in gozde branile! To so že stare „liberalne“ pesmi, in ni bilo še le Steinwenderja in novega lista v Beljaku treba, da bi to izumil. Skušeni kmetje pa pravijo, da so to prazne gospodske čenčarije brez pametne podlage. Živina v gozdu ne dela veliko škode, nekje pa se mora živina pasti; ložej je kmet brez gozda, kakor brez živine. Sicer pa so v starih časih lepi gozdi zrastli, čeravno se je križem po njih vsake vrste živina pasla. To smo sami videli in skusili,

in vemo, da je res. Obsekavanje smerek, ko se „hoje“ za steljo napravlja, res ni dobro za drevo. Toda kje bo pa gorski kmet steljo vzel, ko nima bukovih gozdov? Po naših gorah je malo listnatega drevja, torej ni kaj grabiti; slama se potrebuje za krmo; ali naj ostane živina brez stelje, in kmet brez gnoja? Če torej kmet po svojem svétu živino pase in če si iz vej steljo napravlja, ali je za to kazni vreden, da kličete gospósko na pomoč zoper njega, vi modri gospodje pri listu „Kärntner Nachrichten“?! List nadalje obžaluje, da je premalo „borštnarjev“, da torej ne vidijo vsacega pregreška zoper gozdno postavo. On bi želel mnogo „borštnarjev“, da bi kmete pridno tožili in jih v kazni spravljali, potem bo dežela srečna, ker bo imela lepe gozde! (Oh, oh, nemara bomo še smrečje storže namesto žgancov kuhali in jedli!) Slednjic navetuje, naj bi se že v šolskih vrtih sadilo tudi tako drevje, ki po hostah raste, kakor smreke, jelke, mecesni, breze, bukve itd., da bi otroci več veselja do gozda dobili. (Teja imajo že zdaj preveč, posebno kedar so črnicke zrele.) Za take nauke se bodo kmete pač zahvalili!

Politični pregled.

Državni zbor je sprejel postavo, s katero se prepovejo in zabranijo razne sleparije, ki so se godile pri plačevanju na obroke (Ratengesetz). Pri tej priložnosti se je spet pokazalo, kako nenaravna je zveza konservativcev z liberalci. Prej se je reklo, da bo koalicija vsaj v gospodarskih stvaréh složno postopala. To je pa nemogoče, ker liberalci svojih načel ne zapustijo. Tudi pri tej postavi so se ločili od vlade in od koalicije in zagovarjali ter branili sleparstvo in „svobodno kupčijo“. Pa vsa zbornica je liberalcem nasproti stopila, konservativci, Poljaki, antisemiti, nemški narodnjaki, Mladočehi, vsi so bili za postavo in tako so za trenotek naredili novo koalicijo, pa zoper liberalce. Zato je bila postava potrjena z veliko večino. V kratkem pride na vrsto krošnjaška postava, in takrat se bo spet pokazalo, da z liberalci ni mogoče hoditi; vladi bodo morali spet antisemiti in Mladočehi pomagati do večine, da se potrdi postava po vladnem načrtu. To je res čudno: vlada skrbi v prvi vrsti za nemške liberalce in sluša na njih želje, oni pa njenim predlogom nasprotujejo! — Na vprašanje poslanca Biankinija je odgovoril ministerski predsednik knez Windischgrätz, da avstro-ogerska vlada nema nobenih sovražnih namenov proti Srbiji, in da je vse izmišljeno, kar se je o tem pisalo. — V proračunskem odseku nasvetoval je slovenski poslanec dr. Gregorčič, naj bi se na velikih šolah v Gradcu ali na Dunaju praktični predmeti pravosodja poučevali tudi v slovenskem jeziku, da bi se mladi pravniki ložje navadili slovenskega uradovanja. Pravosodni minister grof Schönborn je odgovoril, da spada to v področje učnega ministerstva. — V istem odseku sta se slovenska poslanca prof. Šuklje in dr. Gregorčič potegovala za ustanovo slovenskih obrtnih šol. — Državnim uradnikom je Plener podpora povišal na pol-druzi milijon; državni zbor je prej le en milijon dovolil. Tudi se bodo v kratkem povišale vse plače državnih uradnikov. — Koroški deželi se je dovolilo, da bo državi svoj dolg še le l. 1897. v obrokih vračati začela. — Trpanjski trgovci v Dalmaciji so sklenili, da bodo odslej samo v hrvatskem jeziku dopisovali, da se ne bo zmirom rekalo, da je v Dalmaciji laščina poglavitni občevalni jezik. — Rumunska zbornica je potrdila kupčijsko pogodbo z Avstro-Ogersko. — Kupčijska pogodba med Nemčijo in Rusijo je že podpisana in v nemški zbornici potrjena, čeravno so jej nemški kmetovalci hudo nasprotovali. Do zdaj se je namreč od ruskega žita visoka carina pobirala, in vsled tega so nemški kmete svoje pridelke drago prodajali. Zdaj bodo Rusi le malo carine plačevali, in nemško žito bo v ceni spet padlo. Ta pogodba bo tudi Avstriji mnogo škodovala. Do zdaj smo namreč mi manjšo carino plačevali na Nemškem, kakor Rusi, vsled tega je šlo veliko pšenice iz Ogerske in ječmena iz Češke na Nemško. Zdaj nas bodo pa Rusi prekosili, ker se jim je carina znižala. Druga škoda je pa ta: do zdaj so Rusi veliko carino pobirali od nemških obrtnih izdelkov; vsled tega so se avstrijski izdelki ložje vozili na Rusko in dobro prodajali. Zdaj se je pa znižala carina od nemških izdelkov, in tisti bodo avstrijske izdelke kmalu na stran potisnili. Da se ta škoda popravi, treba bi bilo kupčijske pogodbe med Avstrijo in Rusijo, pa do tiste ni dosti upanja, ker Madžari preveč nasprotujejo iz slepega sovraštva do Rusov. Madžari so bili tudi krivi, da se tako dolgo ni sklenila kupčijska pogodba z Rumunijo, kar je Avstriji mnogo škodovalo. — Na Francoskem so ustanovili posebno ministerstvo za kolonije, to je, za francoske dežele izven Evrope. — Na Španjskem so dobili nove ministre. — V

Odesi na Ruskem so zasledili zaroto zoper vlado. Nad sto ljudij so že zaprli. Našli so tudi skrivno tiskarno. — V Braziliji se je vladni vojski podal ustaški general Gama. Ustaje pa še ni konec, kakor so neresnično poročali liberalni listi, katerim je prostozidarska braziljska vlada pri sreč. V južni Braziliji ustaši napredujejo.

Gospodarske stvari.

Slepoti pri konjih. Marsikdo je že opazil, da med vsemi domačimi živali je konj najbolj podvržen očesnim boleznim ter pogostokrat oslepi. Najnavadnejši vzrok tem boleznim je pa slab, pokvarjen zrak v hlevih. Namesto zdravega, svežega zraka nahajamo čestokrat po konjskih hlevih močan, pekoč dim, ki je tem bolj sprijen in škodljiv, čim nižje so hlevi in čim bolj pomanjkuje po njih svetlobe, dobrega prevetrila (ventilacije) in čistote. Konjskemu hlevu je treba narediti okna od zgoraj tako, da imajo konji proti njim obrnjene glave. Vedno pa morajo konjski hlevi biti dobro razsvetljeni, kajti konj ne ljubi temote, kakor n. pr. prašič, ki jim pripravljajo umetno temoto, ampak svetel, prijazen hlev. Lahko je odpraviti pekoči duh, ki očem toliko škoduje, ako hlev primerno prevetravaš ter skrbiš za dobra in trdna tla, ki ne srkajo v se sealnice, ampak sproti odteka moča. Treba je tudi hlev imeti čeden in čist. Polovica slepih konj si je nakopala slepoto v slabih hlevih. „Kmet.“

Živinski sejmi meseca malega travna.

Dne 2. mal. travna v Malesticah in v mestu Št. Vidu; 5. v Celovcu; 6. v Ukvah; 7. v Trbižu; 9. v Djekšah; 23. na Brdu pri Šmohoru, v Guštanju in v Št. Jurju pri Št. Pavlu; 25. v Mostiču; 30. mal. travna v Št. Jurju pod Dobračem.

Novičar.

Na Koroškem. Letošnji redni letni občni zbor katoliško-političnega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem vršil se bode v sredo dne 25. malega travna (na sopraznik svet. Marka) t. l. v Celovcu po običajnem dnevnem redu. Po zborovanju vršila se bode prosta zabava. Posebno vabilo s sporedom zborovanja naznanimo v prihodnji številki. Ako hoče kak ud pri občnem zboru kaj posebnega nasvetovati, mora po § 8. društvenih pravil svoj nasvet ali predlog 14 dni poprej pismeno naznaniti društvenemu odboru, ki ima določiti, ali se predlog postavi na dnevni red ali ne. — Jutri dne 31. sušca imajo nemško-koroški velikošolci pri „Sandwirthu“ v Celovcu „Ferial-Commers“ (veselico) in praznovanje rojstnega dne kneza Bizmarka. Znano je, da je bil Bizmark od nekaj sovražnik Avstrije, kar posebno priča leto 1866. Kak duh mora vladati med nemškimi dijaki v Avstriji, da tega moža častijo?! Ali ne poznajo več domoljubnega in hvaležnega čuta do Avstrije, v kateri se Nemcem tako dobro godi, da morajo vsi drugi, kakor se vidi, bolj zvesti narodi Nemcem na ljubo toliko krivic in zanemarjanja trpeti?! Pri Slovanih vidijo oblastni vsaki neznamenit prah, nemškim dijakom je pa vse dovoljeno! — Ker se o veliki noči novi šolarji upisujejo, opozarjamo stariše v Globasnici in Šmihelu, naj svoje otroke upišejo v slovensko šolo. Po vsej deželi pa naj zahtevajo tiste tri slovenske ure, ki so od vlade dovoljene. — Naš rojak, g. Peter Markovič, slikar v Rožeku, dovršil je jako lepo podobo svetih bratov Cirila in Metoda, apostolov slovanskih, kateri je naročil č. g. J. Gojtan, župnik v Kaščergi v Istri. To podobo slikal je g. Markovič pod nadzorstvom akademičnega slikarja in učitelja na Beljaški obrtni šoli, g. Pazderka. Slika je živa in kaže velik napredek našega rojaka. Kakor čujemo, misli iti g. Markovič prihodnje jesen na Dunaj, da bi se na slikarski akademiji popolnoma izvežbal v svoji umetnosti. Mi to iz vsega srca želimo in prosimo vse častite rojake, naj podpirajo mladega umetnika z naročili, da bo mogel doseči svoj namen in postati odličen akademiški slikar, kar bo gotovo njemu v korist, Slovencem pa v slavo in ponos. — Shod kmetijske podružnice je bil v Št. Jakobu pri Celovcu. Govoril je tudi g. dr. Kramar in sicer o umetnih gnojilih. Gosp. Šiman Živic iz Podkrnosa je govoril za izsuševanje močvirja pri Selu. — Pri Krajcarju v Tinjah sta dva potepa žita nakradla in ga prinesla v Celovec na prodaj. Kupecu sta se pa sumljiva zdela, zato jima je samo 30 gld. na račun dal, češ, da nema več pri sebi; naj po ostali denar čoneje prideta. Med tem je pa poklical redarje, in ko sta po denar prišla, so ju prijeli. Eden je zbežal, pa so ga drugi ljudje zgrabili in redarjem izročili. V zvezi z njima je bojda tudi neki hlapec v Tinjah. — V ledu zmrznjeno so našli srno v Osojskem jezeru. Komur bi se to čudno zdelo, naj vé, da srne vsako zimo zapuščajo

južno, senčno stran, ter preplavajo jezero, da pridejo na severno solnčno stran. Letos je bil ob krajih led, ko je bilo v sredi še nezamrznjeno; ko je srna do leda priplavala, ni mogla ven, ker se je mladi led vsakokrat pod njo udrl; tako je menda utonila. — Razgledni stolp na Križni gori pri Celovcu se bo še letos zidal. Stroški so preračunjeni na 10.500 gld. Stolp bo precej viši od prejšnjega, lesenega. — Velikega rota so videli v Dravi pri Velikovecu. Cenijo ga na 50 kil teže. Ali ga bodo le dobili? — Gozden požar so imeli dvakrat blizo Možice. — Pri novačenju je bilo iz Celovške okolice potrjenih 140, v Borovljah pa 49. — Pri „Sandwirthu“ v Celovcu se je kazal aparat, ki zna govoriti, peti, jokati, smejeti se in gosti. Ta stroj se imenuje gramofon; izumil ga je Amerikanec Edison. — Pri Podkloštru je železniški delavec Pavel Messner po noči na cesti napadel svojega tovariša Anžlovorja, ga davil, po glavi nabijal in mu vzel listnico, v kateri je bilo 2 gld. denarja. Ropar je že pod ključem. — Mrtvo žensko so našli v Goselskem jezeru pri Dobrli vesi. — Za rezerviste bodo vojaške vaje trajale odslej le 13 dni. — Močno mrjejo letos v Medgorjah. V dveh mesecih jih je že devet umrlo, čeravno šteje fara le 400 duš. — Dne 18. sušca je bil shod kmetijske podružnice v Guštanju. Govoril je g. dr. Kramar. — Podružnico nemškega šulferajna so ustanovili v Št. Petru pri Celovcu za Št. Peter in Žrelec. Tam je je res treba bilo, ker imajo itak že trdo nemške šole! — Umetna gnojila bo odslej prodajal trgovec J. M. Rothauer v Celovcu. Ta gnojila bodo zanesljivo dobra, ker jih bo pregledoval g. dr. Kramar, slovenski potovalni učitelj.

Na Kranjskem. Na Gorjancih pri Novem mestu je zgorelo dvoje oralov gozda. Zažgal je neki pastir. — Sv. misijon je bil v Novi Oselici. — Izišli ste dve novi knjigi. Ena se imenuje „Kako postanemo stari“. Spisal jo je dr. Jurij Simonič. Drugo je spisal g. Viljem Rohrmann, in tista se imenuje „Kako zboljšati rejo goveje živine?“ Obe knjigi ste hvale vredni. — Poljedelsko ministerstvo je dovolilo za Kranjsko sledeče podpore: za vodovode: v Šmihelu pri Hrenovicah 2000 gld., v Knežaku 1850, v Razdrtim 800, v Strmecah 830, v Neverkah 120 gld.; za vodnjake: v Hruševju 400 gld., v Zagoru 450, v Brinjah 300, v Zagorju 500, v Orehku 500 in v Trnju 500 gld. — Do smrti se je opekla neka kmetica v Veternem pri Tržiču. Za njo žaluje 7 otrok. — Pri Vrhniki je utonila 5 letna deklica. — V Ustjah pri Vipavi je v brezno padel in se ubil mladenič Andrej Hete. — V Ljubljani je umrla gospa Marija Murnikova, hči znanega rodoljuba Horaka in žena slovečega rodoljuba Murnika, deželnega odbornika. Ta blaga gospa je po celi deželi slovela zaradi svoje nenavadne dobrotljivosti do ubogih in do otrok. Kjer koli se je snulo kako dobro delo, bila je ona med prvimi pomočniki. Vsako leto je nabirala darove, iz katerih se je kupila obleka za revne otroke. Bila je tudi vrla Slovenka in podpirala narodne zavode. Bog jej v večnosti vse stokrat poplačaj! — Katoliška bukvarna v Ljubljani je založila nove „Šmarnice“, katerim je ime: „Salve Regina“. Slavnoznani pisatelj slovenskih molitvenikov v. g. J. Kerčon nam razlaga v 31. dnéh meseca velikega travna molitev: „Salve Regina“ ali „Češčena bodi kraljica“, v spodbudnih in mičnih izgledih. Knjiga obsega 318 stranij in stane nevezana v pol usnje 90 kr.; v usnje 1 gld., z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.

Na Štajerskem. Gasilec v Slov. Bistrici so svitli cesar podarili 60 gld. — Sv. misijon so imeli v Ljubnem na Savini. — V Mariboru se je ustanovilo slovensko delavsko društvo. — Cesto iz Luč v Solčavo so že začeli zidati. — V Ormožu je umrl slovenski rodoljub dr. Fr. Kapus, še le 33 let star. — Pri sv. Trojici so umrli bisernomašnik č. g. Fr. Fras, 89 let stari. — Pri sv. Lenartu mislijo ustanoviti kmetijsko podružnico. — V Brežicah se je ustanovil tamburaški zbor.

Na Primorskem. Princezinja Štefanija došla je v Trst po morju iz Afrike. — V Opatiju je došel zdaj tudi nemški cesar Viljem. — V gozdu pri Opčinah so našli mrtvo truplo železniškega uradnika Vašaka. — V slovenskem Devinu hoče „Lega“ ustanoviti laško šolo. — Posojilnico snujejo v Kanalu. — V Podmelcu se je obesil neki mlinarski hlapec. — Tržaški magistrat je pri sodnji ovadil poslanca Nabergerja zaradi nekega govora. Državni zbor ga pa sodnji ni izročil, ker je reč že zastarela in tudi kaznivost govora ni dokazana.

Po drugih deželah. Svitli cesar so se iz južne Francije zopet povrnili domov. — Po vsej Avstriji se že pripravljajo za sijajno praznovanje 50 letnice cesarjevega vladanja v l. 1898. — Sloveči ogerski puntar Košut Lajoš je 92 let star v Turinu na Laškem umrl. On je začel madjarski punt l. 1848., kterega so potem Rusi zadušili leta 1849. Košut ni bil Madjar, njegovi predniki so bili Slovaki. — V Pragi mislijo zidati še drugo češko gledališče za 400.000 gld. — Dravo ravnaajo zdaj tudi na Hrvatskem. Tam že počasi teče po rav-

nini in se ložej kroti. — V Parizu je neki anarhist bombo vrgele v cerkev sv. Magdalene. Pa ubila je le njega samega. — Dva parnika sta v kup trčila na morju blizu Rotterdamu. Eden se je potopil. Tri osebe so utonile. — V tovarni za patrone v Požunu na Ogerskem se je vnelo nekaj smodnika; 5 delavcev je mrtvih. — Umrla sta dva kardinala, eden na Francoskem, drugi v Rimu. — Bomba je poknila v vasi Akvila na Laškem pred občinsko hišo, katero je močno poškodovalo. Župan in tajnik sta ubita. Najbrž je to spet delo anarhistov. — Deset slovenskih društev v Ameriki in eno hrvatsko se je združilo v „slovensko Jednoto“. — Tovarne v Ameriki (severni) ne smejo več iz Evrope klicati delavcev za manjšo plačo. Ako bi se to zvedelo, pošljejo se taki delavci v Evropo nazaj. Slovenski delavci, ki v Ameriko pridejo, naj torej zahtevajo enako plačo, kakor jo imajo tamošnji domači delavci, sicer bi prišli v sum, da so bili najeti in bi morali nazaj. To je za delavce dobro, ker jim zdaj gospodarji ne morejo več plače znižati. — V deželi Tibet na Kitajskem je bil hud potres, ki je porušil mnogo hiš. Podrl se je tudi neki samostan in pokopal pod razvalinami 200 minihov. — Praska je bila spet med Črnogorci in Arnavti (Albanci); od Črnogorcev so trije ubiti, od Arnavtov pa štirje; ranjenih je pa več. — Dunajske vojašnice se bodo s cesarjevim dovoljenjem prestavile iz notranjega mesta v predmestje. — Doležal, Dragoun in Križ, ki so v Pragi umorili rokovičarja Mrvo, dobili so vsak po 10 let ojstre ječe. — Hudi viharji so bili na severnem Češkem. — V Lakoruni na Španjskem je neki anarhist med procesijo strelil na podobi Kristusa in Marije. Ljudje so ga vjeli in sodniji izročili. — Francoskemu Rotšildu je v Tulonu nepoznan človek ukradel listino, v kateri je bilo bankovcev za 143.000 frankov. — Na Dunaju so zaprli 5 deklet po 16 do 18 let starih, ki so živele od same tatvine. — „Glas Naroda“, slovenski list v Ameriki, si je priredil svojo lastno tiskarno. Dobro srečo! — Na Nemški oklopnici „Brandenburg“ je počil kotel in ubil 40 mornarjev, 10 pa jih ranil.

Vabilo.

Podružnica sv. Cirila in Metoda za slovensko Ziljsko dolino in faro Vrata

bo imela

drugo nedeljo po veliki noči, t. j. 8. mal. travna 1894, ob 4. uri popoldne, svoj

letni občni zbor

v gostilni g. Franca Janaha p. d. Kandolfa v Ziljski Bistrici

po tem dnevnom redu:

1. Pozdrav načelnika.
2. Govor.
3. Petje.
4. Volitev novega načelnikstva.
5. Volitev zastopnika za glavni zbor.
6. Pobiranje letnih doneskov.
7. Slučajni predlogi.
8. Prosta zabava.

Prijazno vabi vse družnike in one ki želijo pristopiti *odbor.*

Loterijske srečke od 24. sušca.

Gradee	90	73	53	2	5
Dunaj	56	43	88	50	51

Tržne cene v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitrite	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	4	80	6	—
rž	3	85	4	80
ječmen	3	90	4	90
oves	2	50	3	10
hejda	4	20	5	25
turšica (sirk)	3	40	4	20
pšeno fižol	5	80	7	25
repica (krompir)	—	60	1	—
deteljno seme	—	—	—	—
grah	5	60	7	—

Sladko seno je po 2 gld. 80 kr. do 3 gld. 50 kr. kisle 2 gld. 20 kr. do 3 gld. 30 kr., slama po 1 gold. 70 kr. meterski cent (100 kil). Frišen špeh je po 66 do 70 kr. kila, maslo in puter po 95 do 105 kr. — Pitane vole plačujejo mesarji po 29 do 33 gld. stari cent.

Dober zaslužek

odpre se s 1. aprilom t. l. inteligentnim, slovenske pisave zmognim in delavnim osebam, ki bi se hotele posvetiti važnej narodno-gospodarske stroski. Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „Dober zaslužek“ poste restante v Ljubljano.

Tovarniška zaloga ur.

PETER FESSEL

V Celovcu, stari trg št. 20.

Velika zaloga žepnih ur iz Švice in Glashüttna, zlate, srebrne, tulaste, niklaste itd.

Dunajske stenske ure po tovarniških cenah. Po naročilu izdelujejo se tudi omare za ure, kakor kdo želi, da se bolj prilagodijo drugi hišni opravi.

Po ceni se dobijo nadalje francoski budilci, ure na stojalih, ure za na steno, za kuhinje, izbe in delavnice.

Ure z umetnimi olepšavami so vedno v zalogi. Dve leti jamčim za vsako uro, ki jo jaz prodam ali popravim.

Ravno tako sem porok za pristnost zlata in srebra.

Na izbiro imam najlepše ure kot birmska darila.

Pismi
List s podobami
Izhajav Ljubljani
dvakrat na mesec.
Vsaka številka ima 32 velikih strani, mnogo slik iz domačih in tujih krajev.
Cena 4 gld. 20 kr., dijakom 3 gld. 40 kr.
naleto
Najlepši list slovdružinam
v zabavo in pouk
Opist *mesl*

V vsaki fari in občini
se nastavi en pameten, spoštovan in premožen človek **kot zaupni mož** in bo imel kot tak precejšen postranski zaslužek. Pismene ponudbe je poslati z naslovom: „201.191 Graz, post. rest.“

Kmetija na prodaj.

Sramsničnikova kmetija v Kamnu pri Zelučah na Dravi, v Celovškem sodnijskem okraju, ki ima zidano hišo z enim nadstropjem, veliko zidano gospodarsko poslopje, oboje v dobrem stanu, 22 oralov 1559 □ sežnjev njiv, 12 oralov 1312 □ sežnjev travnika, 42 oralov 513 □ sežnjev gozda in pašnika, vse skupaj, se prodá dober kup ter se lahko precej prevzame. Več pové dr. Janez pl. Vest, c. k. notar v Celovcu.

KONJAK.

Ta iz krepkega, na lastnih goricah raščenega vina izvečena Francovka je skušen pomoček za oživiljenje dušnih in telesnih močij. Zoper protin, trganje, otrpnenje udov, revmatizem pomaga čudovito in utesi bolečine. Ena steklenica velja 1 gld. 20 kr. Stari konjak je za stare ljudi in take, ki so bolni v žolodu, prava dobrota. Cena 1 gld. 50 kr. Kdor naroči 4 steklenice, se mu dá skrinjica zastonj in plača se na pošti voznina. Dobi se samo pri **Benedikt** u. Hertl-**nu**, graščaku na **Goliču** pri Konjicah na Štajerskem.

Hišo z gostilnico in kramarijo in nekolicim zemljiščem želi nekdo kupiti. Kdo, pové uredništvo „Mira“.

Vinska kupčija. Na debelo prodajam izvrstno staro, obležano hrvatsko vino, belo in žuto od 30 do 40 gld. hektoliter na kolodvoru v Jaski, v mojih posodah proti poštenu povzetju (Nachnahme). Nadalje različne vrste novega vina, rudečega in črnega; belega in črnega dalmatinca; hrvatsko novo belo vino; pristno po 22 stopinj močno istersko vino za 70 gld. hektoliter. Uzorce pošiljam zastonj in franco. **Ivan Peris**, vinski trgovec v Jaski na Hrvatskem.

Med (strd),

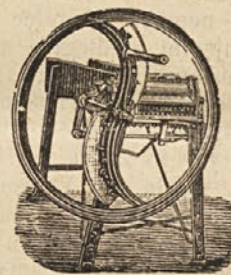
garantiran pitaneec priporočam čebelarjem v škatljah po 5 kil, franko za 3 gld. 50 kr., na debelo ceneje. Nadalje imam pravi, pristno natorni **brinjevec**, liter po 1 gld. 20 kr., 3 litre za 3 gld. 50 kr. franko. Nadalje imam veliko zalogo pristnih **dolenjskih** in **isterskih** vin po primerno niskih cenah. Na zahtevanje pošljejo se uzorci.

S spoštovanjem se priporočam v obilno naročevanje

Ilen Jeglič,

trgovec v Selu pri Bledu, pošta Lesce (Lees, Krain).

Za krmljenje po zimi!

Slamorenice, reporenice in krompirje-reznice, priprave za poparjenje krme, štedilne kuhalnike, mline za trojane in za mečkanje, robkalnice za koruzo, žitne čistilnice, stiskalnice za seno in slamo izdeluje trdno in ročno

PH. MAYFARTH in dr.
tovarna za kmetijske stroje.

Dunaj II/1, Taborstrasse 76.

Ceniki zastonj. — Zastopniki se sprejemajo.

Oves „Wilkomm“.

Ta teška vrsta ovsu obrodi v vsakem zemljišču prav dobro; v planinskih deželah se je pokazalo, da ta oves najprej zori in največ obrodi. On ima prav dobro slamo za krmo in se ne poleže. Ker se mora ta oves na redko sejati, zadostuje 50 kil semena za eno oralo. Velja kila 25 kr., 50 kil 10 gld., 100 kil 18 gld., 5 kil v vrečici franko 1 gld. 80 kr. **Dupovski oves** dobro rodi posebno na peščenih in ilovnatih tleh. Tistega velja 50 kil 6 gld. 50 kr., 100 kil 12 gld. v vrečici na kolodvoru v Konjicah. Se pošilja, dokler seže zaloga.

Oskrbništvo graščine na Goliču pri Konjicah na Štajerskem.

Pijte kavo

Oelzovo

vedno mešano z

kavo

Zakaj? Zato, ker daje kavi prijeten duh in lepo rumenkasto barvo. Ker je Oelzova kava izdelana iz najboljše, čiste tvarine in je zelo tečna. Za zdrave in bolne je to okusna in krepka jed. Pri nakupu pazite na ime **Oelz** in na **varstveno marko**.

Dobi se v **vseh** boljših prodajalnicah za tržaško blago.